



2023/2110(INI)

19.9.2023

JELENTÉSTERVEZET

az innovációs, ipari és technológiai versenyképességnek az induló és növekvő innovatív vállalkozások számára kedvező környezet megteremtése révén történő növeléséről
(2023/2110(INI))

Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság

Előadó: Tsvetelina Penkova

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	7

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az innovációs, ipari és technológiai versenyképességnek az induló és növekvő innovatív vállalkozások számára kedvező környezet megteremtése révén történő növeléséről (2023/2110(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 101–109. cikkére és 173. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, a belső piacról és a versenyről szóló 27. jegyzőkönyvre,
 - tekintettel az „Európa új éllavasai: az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokat érintő kezdeményezés” című, 2016. november 22-i bizottsági közleményre (COM(2016)0733),
 - tekintettel a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet¹ hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendeletre,
 - tekintettel „A 2020. évi új iparstratégia frissítése: Erősebb egységes piac kiépítése Európa fellendülése érdekében” című, 2021. május 5-i bizottsági közleményre (COM(2021)0350),
 - tekintettel a Bizottság „Új európai innovációs menetrend” című, 2022. július 5-i közleményére (COM(2022)0332),
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0000/2023),
- A. mivel a Bizottság számos kezdeményezést indított a vállalkozói készség, az innováció és a digitális átalakulás előmozdítására az EU-ban, mint például az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó kezdeményezés, a digitális évtized és a digitális egységes piaci stratégia;
- B. mivel az EU elkötelezett ipari és technológiai versenyképességének javítása mellett a globális piacon, és elismeri, hogy meg kell erősíteni pozícióját az induló és a növekvő innovatív vállalkozások növekedésének folyamatos támogatása révén;
- C. mivel az EU elismer az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokban rejlő lehetőségeket az innováció, a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés EU-n belüli előmozdítása terén, a társadalmi kihívások kezelésében, a fenntarthatóság előmozdításában, valamint hogy hozzá tudnak járulni az európai zöld megállapodásban,

¹ HL L 170., 2021.5.12., 1. o.

a Digitális Európa programban, az új európai innovációs menetrendben és az EU aktualizált iparpolitikai stratégiájában meghatározott célkitűzésekhez;

1. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve tegyen javaslatot az induló, illetve a növekvő innovatív vállalkozás harmonizált fogalommeghatározásaira, figyelmet fordítva azok egymástól való eltérésére, valamint a köztük és a kkv-k közötti egyértelmű különbségtételre;
2. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az uniós intézmények különböző közleményeket tettek közzé az induló innovatív vállalkozásokról, annak ellenére, hogy még nem fogadták el az induló és a növekvő innovatív vállalkozások konkrét fogalommeghatározásait;
3. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a megfelelő fogalommeghatározások elfogadásának elmulasztása akadályozza a meglévő politikák és jogszabályok hatékonyságát; megjegyzi, hogy bár az induló innovatív vállalkozások és a kkv-k érdekei részben átfedésben vannak, azonban jelentős eltérést mutatnak, amint belépnek a forrásbevonás és növekedés szakaszába; ezért úgy véli, hogy az induló innovatív vállalkozások kkv-k közé való, különbségtétel nélküli, egyszerű besorolása korlátozza növekedésüket, piacra jutásukat és befektetési lehetőségeiket;
4. meggyőződése, hogy a célzott fogalommeghatározások növelni fogják az olyan intézkedések révén megvalósuló támogatási lehetőségeket, amelyek igazodnak az induló és a növekvő innovatív vállalkozások sajátosságaihoz, és javítják az európai tőkepiacokhoz és magánbefektetőkhez való hozzáférésüket; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó átfogó európai stratégiát, amely kezeli az induló és a növekvő innovatív vállalkozások előtt álló kihívásokat az EU-ban;
5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kkv-kat segítő küszöbönálló csomag részeként határozzák meg, hogyan lehetne további pénzügyi ösztönzőket bevezetni a technológiák induló és növekvő innovatív vállalkozások általi átvételének előmozdítása érdekében;
6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki olyan átfogó politikákat, szabályozást és stratégiákat, amelyek összhangban vannak az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó európai kezdeményezéssel, és előmozdítják az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára kedvező környezetet, beleértve a finanszírozáshoz való hozzáférést, a szabályozás egyszerűsítését, a szakértők megtartását és bevonását, valamint a nemzetközivé válás támogatását;
7. üdvözli az Európai Innovációs Tanács Alapjának létrehozását az induló innovatív vállalkozások támogatására;
8. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa és könnyítse meg az induló és növekvő innovatív vállalkozások részvételét a zöld és digitális kettős átálláshoz hozzájáruló uniós finanszírozási programokban és projektekben;

9. tudomásul veszi a nettó zéró iparról szóló jogszabályra² vonatkozó uniós célkitűzéseket, és felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne további költségvetési ösztönzőket javasolni az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára a nettó zéró kibocsátású technológiákba történő beruházások és a nettó zéró projektekben való részvétel ösztönzése, valamint a nettó zéró technológiák uniós ipari értékláncokban való alkalmazásának megkönnyítése érdekében;
10. sürgeti a Bizottságot, hogy erősítse meg az induló és a növekvő innovatív vállalkozások finanszírozási mechanizmusait, beleértve a közbeszerzést, valamint a vissza nem térítendő támogatások, kölcsönök és kockázati tőke biztosítását, és vizsgálja meg egy külön az európai induló és növekvő innovatív vállalkozások számára létrehozandó alap lehetőségét;
11. ösztönzi az Európai Beruházási Alapot és a nemzeti fejlesztési bankokat, hogy növeljék az induló és növekvő innovatív vállalkozásokba történő befektetéseiket, különös tekintettel a feltörekvő és nagy potenciállal rendelkező ágazatokban működő vállalkozásokra;
12. felszólít az induló innovatív vállalkozások számára kedvező szabályok és keretek létrehozására, amelyek megkönnyítik az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára a növekedést, a méretezhetőséget és a határokon átnyúló működést, miközben biztosítják a fogyasztóvédelmet, az adatvédelmet és a tisztességes versenyt;
13. javasolja a köz- és magánszféra közötti partnerségek és az induló vállalkozások és a már működő vállalkozások közötti együttműködés előmozdítását, valamint innovációs klaszterek létrehozását a tudástranszfer, a kutatás és fejlesztés, valamint az új technológiai piacokhoz való hozzáférés előmozdítása érdekében;
14. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy adott esetben hozzanak létre vállalkozóbarát adórendszereket, ösztönzőket és egyszerűsített adminisztratív eljárásokat a szakértők vonzása és megtartása, valamint a beruházások és a vállalkozói szellem ösztönzése érdekében;
15. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák azokat a kezdeményezéseket, amelyek az oktatás minden szintjén előmozdítják a digitális készségeket, az együttműködést, a tudásmegosztást, a vállalkozói készséget és a mentorálást, biztosítva az egyének számára a digitális korban való boldoguláshoz szükséges ismereteket és kompetenciákat;
16. sürgeti a Bizottságot, hogy vonja be az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokat a készségfejlesztéssel és tehetséggondozással kapcsolatos programjaiba, és emelje ki azokat a lehetőségeket, amelyeket az induló és a növekvő innovatív vállalkozások kínálnak a fiatal diplomások számára, beleértve a foglalkoztatást is;
17. javasolja az induló innovatív vállalkozások regionális ökoszisztémáinak létrehozását, amelyek támogatják a helyi vállalkozásokat, innovációs központokat és inkubátorházakat, és az egyes régiók erősségeire és erőforrásaira építenek;

² [A Bizottság 2023. március 16-i javaslata az európai nettó zéró technológiai termékek gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre \(a nettó zéró iparról szóló jogszabály\) \(COM\(2023\)0161\).](#)

18. ösztönzi a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra további intézkedéseket a kormányzati és közszférabeli adatkészletek megnyitása érdekében, lehetővé téve a valós idejű adatbetekintést, amely elősegíti a jobb döntéshozatalt, és ösztönzi az innovációt az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára;
19. sürgeti a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra további intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az induló és a növekvő innovatív vállalkozások hozzá tudjanak férni az adatokhoz és felhasználhassák azokat kutatás céljából, valamint hogy mesterségesintelligencia-technológiát alkalmazhassanak a mindennapi kihívások megoldása érdekében, továbbá hogy élhessenek a lehető legszélesebb körű köz- és magánadatkészletek nyújtotta előnyökkel;
20. hatékony és átlátható mechanizmusok kidolgozására szólít fel az induló és a növekvő innovatív vállalkozások közbeszerzési szerződésekhöz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében, ösztönözve részvételüket a közszférabeli kihívások innovatív megoldásainak biztosításában;
21. felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki és fogadjon el egy „induló innovatív vállalkozásokra vonatkozó tesztet”, hasonlóan a 2021-ben elfogadott kkv-teszthez, annak érdekében, hogy jobban felmérje az innovációra, a finanszírozásra és a versenyképességre összpontosító jogszabályok hatását;
22. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje újra a kkv-kra, az iparra és az innovációra összpontosító jövőbeli jogszabályok induló innovatív vállalkozásokra gyakorolt hatását, figyelembe véve az induló innovatív vállalkozások sajátos igényeit és jellemzőit;
23. sürgeti a Bizottságot, hogy vonja be az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokat az új jogalkotási kezdeményezésekre vonatkozó konzultációs eljárásokba annak biztosítása érdekében, hogy a javasolt intézkedések megfeleljenek az igényeiknek, lehetővé tegyék számukra a növekedést, és szükségesek legyenek az EU-n belüli innováció előmozdításához, valamint az EU ipari és technológiai versenyképességének fokozásához;
24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak.

INDOKOLÁS

Az induló innovatív vállalkozások és az egyedi kihívások elemzése

Az induló és a növekvő innovatív vállalkozások döntő szerepet játszanak az EU-n belül az innováció, a munkahelyteremtés és a gazdasági növekedés ösztönzésében. Ugyanakkor számos olyan kihívással néznek szembe, amely akadályozza fejlődésüket és méretezhetőségüket.

1. A finanszírozáshoz való korlátozott hozzáférés: A tőkéhez való hozzáférés nehézsége továbbra is jelentős akadályt jelent az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára. Sokuk számára okoz nehézséget a korai szakaszban a befektetések – különösen a kockázati tőke – biztosítása, amely elengedhetetlen a működésük bővítéséhez, a termékek fejlesztéséhez és az új piacokra való belépéshez. A Bizottságnak és a tagállamoknak meg kell erősíteniük a finanszírozási mechanizmusokat, és olyan környezetet kell teremteniük, amely lehetővé teszi a magánbefektetők számára az induló és a növekvő innovatív vállalkozások támogatását.

2. A szabályozásból eredő terhek: Az induló innovatív vállalkozások gyakran összetett és körülményes szabályozással szembesülnek, ami akadályozza növekedésüket. Az adatvédelemre, a fogyasztói jogokra, a szellemi tulajdonra és az adózásra vonatkozó szabályoknak való megfelelés kihívást jelenthet a korlátozott erőforrásokkal rendelkező, korai szakaszban lévő vállalkozások számára. A kedvező környezet előmozdításához elengedhetetlen a szabályozás egyszerűsítése, egyértelmű iránymutatások végrehajtása és az induló vállalkozások igényeihez igazított szabályozási támogatás nyújtása.

3. A szakértők bevonása: Az induló vállalkozásoknak képzett munkaerőre van szükségük az innováció és a növekedés ösztönzéséhez. A szakértők bevonása és megtartása azonban kihívást jelenthet a már működő vállalatok által támasztott verseny és a versenyképes javadalmazási csomagokhoz szükséges erőforrások korlátozott rendelkezésre állása miatt. A vállalkozói ismeretek oktatásának javítása és a digitális készségek előmozdítása az EU-ban kulcsfontosságú lépés a szakértőhiány kezeléséhez.

4. Piacra jutás és verseny: A nemzeti határokon túli terjeszkedés létfontosságú az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára a nagyobb piacokhoz való hozzáférés és a nemzetközi versenyképesség előmozdítása érdekében. A különböző szabályozások, kulturális akadályok és piacspezifikus kihívások kezelése azonban riasztó lehet. A Bizottságnak és a tagállamoknak a szabályozások harmonizálása, a piacra lépéshez nyújtott támogatás és a nemzetközi együttműködés előmozdítása révén kell segíteniük a határokon átnyúló működést.

5. Az innovációs ökoszisztéma és a támogatási struktúrák: A támogató ökoszisztéma létrehozása elengedhetetlen az induló vállalkozások sikeréhez. Az inkubátorházakhoz, akcelerátorokhoz, mentorálási programokhoz és hálózatépítési lehetőségekhez való hozzáférés segíti az induló innovatív vállalkozásokat termékeik fejlesztésében, a befektetőkkel való kapcsolattartásban és a piac megismerésében. A meglévő támogatási struktúrák megerősítése, az induló innovatív vállalkozások és a már működő vállalkozások közötti együttműködés előmozdítása, valamint a tudásmegosztás előmozdítása az induló innovatív vállalkozások sikeresen működő ökoszisztémájának alapvető elemei.

Összegzés

Átfogó intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az induló és a növekvő innovatív vállalkozások teljes mértékben kiaknázhassák az innováció ösztönzésében és az EU ipari és technológiai versenyképességének fokozásában rejlő lehetőségeket. Az olyan kihívások kezelése révén, mint a finanszírozáshoz való korlátozott hozzáférés, a szabályozási terhek, a szakértők bevonása és a piacra jutás, az EU kedvező környezetet teremthet az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára a sikeres működéshez. Alapvető fontosságú, hogy a Bizottság, a tagállamok és az érdekelt felek együttműködjenek a célzott szakpolitikák végrehajtásában, végső soron megerősítve az EU globális vezető szerepét az innováció és a technológia terén.